DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

22. december 2010 *

I sag C-507/08,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, anlagt den 21. november 2008,

Europa-Kommissionen ved C. Giolito, J. Javorský og K. Walkerová, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Slovakiske Republik ved B. Ricziová, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

har

* Processprog: slovakisk.

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne K. Schiemann (refererende dommer), L. Bay Larsen, C. Toader og M. Safjan,

generaladvokat: P. Cruz Villalón
justitssekretær: fuldmægtig K. Malacek,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. juni 2010,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 9. september 2010,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i stævningen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Slovakiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 249, stk. 4, EF og artikel 2 i Kommissionens beslutning 2007/254/EF

af 7. juni 2006 om Den Slovakiske Republiks statsstøtte C 25/05 (ex NN 21/05) til Frucona Košice a.s. (EUT L 112, s. 14), idet den ikke har gennemført beslutningen.

Retsforskrifter

2 13. betragtning til Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83, s. 1) har følgende ordlyd:

»[I] tilfælde af ulovlig støtte, som er uforenelig med fællesmarkedet, skal den effektive konkurrence genetableres; til det formål er det nødvendigt, at støtten, inklusive renter, omgående tilbagebetales; tilbagebetalingen bør ske i overensstemmelse med procedurerne i national ret; anvendelsen af disse procedurer må ikke — ved at forhindre en omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning — være til hinder for en genskabelse af normale konkurrencevilkår; med henblik herpå bør medlemsstaterne træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at Kommissionens beslutning fungerer efter hensigten«.

3 Artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999 bestemmer:

»Med forbehold af eventuel kendelse fra Domstolen efter [artikel 242 EF] skal tilbagebetalingen ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning. Til det formål og i tilfælde af søgsmål ved de nationale domstole træffer de pågældende medlemsstater

alle nødvendige foranstaltninger, som er til rådighed i deres respektive retssystemer, herunder også foreløbige foranstaltninger, dog med forbehold af fællesskabsretten.«

4 Samme forordnings artikel 23, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Retter den pågældende medlemsstat sig ikke efter betingede eller negative beslutninger, navnlig i sager, der henvises til i artikel 14, kan Kommissionen indbringe sagen direkte for Domstolen i overensstemmelse med [artikel 88, stk. 2, EF].«

Den administrative procedure

5 Ved beslutning 2007/254 fastslog Kommissionen, at Den Slovakiske Republiks foranstaltninger til fordel for Frucona Košice a.s. (herefter »Frucona«) udgjorde en statsstøtte, og at denne støtte ikke var forenelig med fællesmarkedet.

6 Det fremgår af denne beslutning, at Frucona på tidspunktet for de faktiske omstændigheder var aktiv inden for produktion af alkohol og alkoholholdige drikkevarer, alkoholfri drikkevarer, frugt og grøntsager på dåse og eddike. Den pågældende statsstøtteforanstaltning bestod af skattekontoret i Košice IV's (herefter »skattekontoret«) afskrivning af en skattegæld i henhold til en akkord, der er reguleret i lov nr. 328/91 om konkurs og akkorder. Det fremgår af denne lovgivning, at en akkord i lighed med konkursproceduren sigter mod at afklare et forgældet selskabs økonomiske situation, men at dens formål er at gøre det muligt at videreføre selskabets aktiviteter ved at indgå en aftale med kreditorerne, i henhold til hvilken dette selskab forpligter sig til

at tilbagebetale en del af sin gæld, mod at det skyldige restbeløb afskrives. Aftalen skal godkendes af den tilsynsførende retsinstans.

7 Den 8. marts 2004 indgav Frucona en akkordbegæring ved den kompetente regionale domstol, idet selskabets passiver bl.a. omfattede en gæld vedrørende punktafgifter af alkohol. Efter at kreditorerne havde stemt for akkorden, blev aftalen bekræftet af denne regionale domstol den 14. juli 2004. Ved ankefristens udløb fik domstolens afgørelse materiel retskraft.

8 Ifølge aftalen vedrørende akkorden skulle Frucona afbetale 35 % af sin gæld inden for en frist på en måned, idet kreditorerne gav afkald på de resterende 65 %.

9 Det samlede beløb, som Frucona skyldte skattekontoret, var på 640 793 831 SKK (dvs. 16,86 mio. EUR). I henhold til akkorden tilbagesøgte skattekontoret 224 277 841 SKK (dvs. 5,86 mio. EUR), således at afkaldet på skattegælden vedrørte et beløb på 416 515 990 SKK (dvs. 11 mio. EUR).

10 Efter proceduren for undersøgelse af den pågældende gældsafskrivning i henhold til artikel 88, stk. 2, første afsnit, EF konstaterede Kommissionen, at Den Slovakiske Republik med denne afskrivning ulovligt havde ydet Frucona en støtte, idet Kommissionen i beslutning 2007/254 fastsatte følgende:

»*Artikel 1*

Den statsstøtte, som Den Slovakiske Republik har ydet [Frucona], og som beløber sig til 416 515 990 SKK, er uforenelig med fællesmarkedet.

Artikel 2

1. Den Slovakiske Republik træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den i artikel 1 omhandlede støtte, som allerede er udbetalt ulovligt til støttemodtageren.

2. Tilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt.

3. Det beløb, der skal tilbagebetales, pålægges renter i hele perioden fra det tidspunkt, hvor det blev stillet til [Fruconas] disposition, og indtil det er blevet tilbagebetalt.

[…]

Artikel 3

Den Slovakiske Republik underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen. […]

[…]«

11 Den 12. januar 2007 anlagde Frucona sag ved De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans med påstand om annullation af Kommissionens beslutning (Frucona Košice, sag T-11/07), men uden at begære gennemførelsen af beslutningen udsat som foreløbig forholdsregel. Den Slovakiske Republik har ikke anlagt nogen sag til prøvelse af beslutningen, som blev meddelt medlemsstaten den 12. juni 2006.

12 I henhold hertil fremsatte skattekontoret den 4. juli 2006 påkrav over for Frucona om betaling af den ulovlige støtte med tillæg af renter inden for otte dage. Da sidstnævnte ikke havde efterkommet dette påbud, anlagde skattekontoret den 21. juli 2006 sag ved førsteinstansretten i Košice II med påstand om tilbagebetaling.

13 Ved afgørelse af 11. juni 2007 afviste sidstnævnte påstanden, idet den fastslog, at Frucona ikke var forpligtet til at tilbagebetale støtten. Denne afgørelse blev stadfæstet ved dom af 21. april 2008 afsagt af den regionale domstol i Košice, bl.a. af den grund, at det ikke var muligt at efterprøve afgørelsen om akkorden, idet den havde fået materiel retskraft.

14 Ved skrivelse af 2. juli 2008 anmodede skattekontoret statsadvokaten om at iværksætte ekstraordinær rekurs til prøvelse af denne afgørelse. Den Slovakiske Republik har ikke klart præciseret, hvilken nærmere følge denne anmodning fik.

15 Under hele tilbagesøgningsproceduren vedrørende den ulovlige støtte insisterede Kommissionen flere gange på en omgående og effektiv gennemførelse af beslutning 2007/254, idet den foreholdte de slovakiske myndigheder ikke at have foretaget en direkte gennemførelse af beslutningen i henhold til national ret, og at de anså det for nødvendigt at anlægge en sag om tilbagesøgning ved førsteinstansretten.

16 De slovakiske myndigheder har i denne forbindelse i det væsentlige påberåbt sig to hovedargumenter:

— Det var uomgængeligt med retssagen for at tilbagesøge støttebeløbet med tillæg af renter, da den slovakiske skattelovgivning ikke indeholder nogen hjemmel til at inddrive en fordring for skattemyndighederne, som er blevet afskrevet inden

for rammerne af en akkord. Det var derfor nødvendigt at opnå et eksekutionsdokument. Med andre ord kan en administrativ beslutning fra skattekontoret på baggrund af slovakisk ret ikke bevirke »annullation« af en afgørelse, som har fået materiel retskraft, fra den domstol, som er ansvarlig for at kontrollere ordningen mellem Frucona og kreditorerne, og som har godkendt aftalen mellem dem.

— Beslutning 2007/254 forpligter ikke direkte Frucona, men pålagde Den Slovakiske Republik at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den ulovligt udbetalte støtte. Denne beslutning, som udgør en »udenlandsk« administrativ afgørelse, skaber ikke nogen forpligtelse for Frucona til at tilbagebetale støtten. Det vil følgelig ikke være muligt at foretage en national gennemførelse af beslutningen.

17 Efter forskellige skriftvekslinger og påmindelser efter udløbet af den frist på to måneder, der var fastsat i artikel 3 i beslutning 2007/254, for at underrette om de foranstaltninger, der var truffet for at efterkomme denne, besluttede Kommissionen at anlægge dette traktatbrudssøgsmål, da den fandt, at Den Slovakiske Republik fortsat ikke havde gennemført beslutningen effektivt.

Om søgsmålet

Parternes argumenter

18 Kommissionen har gjort gældende, at ophævelsen af en ulovlig støtte ved tilbagesøgning af beløbet er den logiske følge af, at støtten er fundet ulovlig, under henvisning

til dom af 21. marts 1990, Belgien mod Kommissionen (sag C-142/87, Sml. I, s. 959, præmis 66), og af 21. marts 1991, Italien mod Kommissionen (sag C-305/89, Sml. I, s. 1603, præmis 41). Den medlemsstat, som en beslutning om tilbagesøgning af ulovlig støtte er rettet til, er i medfør af artikel 249 EF forpligtet til at træffe alle fornødne foranstaltninger til sikring af beslutningens gennemførelse i overensstemmelse med dom af 26. juni 2003, Kommissionen mod Spanien (sag C-404/00, Sml. I, s. 6695, præmis 21).

19 Kommissionen har anført, at den støtte, som blev ydet til Frucona, i det foreliggende tilfælde endnu ikke var blevet tilbagebetalt mere end 29 måneder efter, at beslutning 2007/254 blev meddelt. Den har derfor gjort gældende, at Den Slovakiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til beslutning 2007/254 og artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999.

20 Den omstændighed, at skattemyndighederne har anlagt sag med påstand om tilbagebetaling af den ulovlige støtte, den retslige procedures langsommelighed og indholdet af førsteinstansretten i Košice II's afgørelse og derpå af afgørelsen fra den regionale domstol i Košice, har ifølge Kommissionen forhindret en omgående og effektiv gennemførelse af beslutning 2007/254, også selv om den myndighed, som er ansvarlig for tilbagebetalingen, har handlet i overensstemmelse med den nationale lovgivning. Kommissionen er af den opfattelse, at de slovakiske myndigheder har tilsidesat princippet om fællesskabsrettens direkte virkning i tilfælde af konflikt med en lovbestemmelse i en medlemsstat.

21 Med hensyn til det forhold, at afgørelsen fra den domstol, som har godkendt den aftale, der er indgået i forbindelse med akkordproceduren, har fået materiel retskraft, hvilket ifølge Den Slovakiske Republik hindrer tilbagesøgning af den ydede støtte, har Kommissionen henvist til dom af 18. juli 2007, Lucchini (sag C-119/05, Sml. I, s. 6199, præmis 63), hvori Domstolen fastslog, at fællesskabsretten er til hinder for anvendelse af en bestemmelse i national ret, der har til formål at fastslå princippet om retskraft, såfremt dens anvendelse er til hinder for tilbagesøgning af en statsstøtte, der

er tildelt i strid med fællesskabsretten, og hvis uforenelighed med fællesmarkedet er blevet fastslået ved en kommissionsbeslutning, der er blevet endelig.

22 Ifølge Kommissionen tilsidesætter den af de slovakiske retsinstanser vedtagne løsning også de formål, der forfølges med de fællesskabsretlige statsstøtteregler, hvilket forhindrer en effektiv gennemførelse af beslutning 2007/254 og den omgående genoprettelse af situationen før støtten og derfor forlænger den opnåede ubegrundede konkurrencemæssige fordel som følge af den pågældende støtte, således som det fremgår af dom af 5. oktober 2006, Kommissionen mod Frankrig (sag C-232/05, Sml. I, s. 10071, præmis 52).

23 Endvidere har Kommissionen påtalt de slovakiske myndigheders adfærd i henhold til ækvivalensprincippet, et princip, der ligesom effektivitetsprincippet skal tages i betragtning i forbindelse med vurderingen af medlemsstaternes procesautonomi til gennemførelse af fællesskabsretten. Ifølge Kommissionen blev nævnte ækvivalensprincip tilsidesat, henset til at beslutning 2007/254 blev frataget den fuldbyrdelseskraft, som f.eks. de afgiftsansættelser, som skattekontoret udstedte, har.

24 Den Slovakiske Republik har i forbindelse med sit forsvar gjort gældende, at en ordlydsfortolkning af artikel 2, stk. 1 og 2, i beslutning 2007/254, navnlig på grund af anvendelsen af ordet »tilbagesøgning« (»vymáhanie« på slovakisk) i stedet for ordet »inddrivelse« (»vymoženie«), viser, at det i modsætning til den af Kommissionen foreslåede fortolkning ikke deraf kan udledes, at Den Slovakiske Republik er forpligtet til at foretage en effektiv tilbagesøgning af støtten inden for den fastsatte frist. Den eneste forpligtelse, der følger heraf, er til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge det pågældende støttebeløb inden for den fastsatte frist.

25 Den Slovakiske Republik har gjort gældende, at den rent faktisk tog forskellige skridt til hurtigt og effektivt at opkræve støtten navnlig ved at fremsætte påkrav over for

Frucona om at tilbagebetale den og derefter ved at forsøge at tvinge selskabet til det ad rettens vej. Medlemsstaten har også inden for rammerne af sine bemærkninger gjort gældende, at beslutning 2007/254 endnu ikke var endelig, i og med at den var blevet indbragt for Retten.

26 Den Slovakiske Republik er derfor af den opfattelse, at den har overholdt beslutning 2007/254 og kravene i artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999.

27 Den Slovakiske Republik har ligeledes gjort gældende, at ydelsen af statsstøtte til Frucona i henhold til akkorden blev godkendt ved en afgørelse fra den domstol, som er ansvarlig for at kontrollere denne, hvilken afgørelse efter at have fået materiel retskraft ikke kan ophæves af skattekontoret, der er et administrativt organ. Medlemsstaten har gjort gældende, at det ikke er et krav efter fællesskabsretten, at et sådant administrativt organ er forpligtet til at ophæve nationale domstoles afgørelser, som har fået materiel retskraft.

28 Den Slovakiske Republik er endvidere af den opfattelse, at Lucchini-dommen ikke er relevant i det foreliggende tilfælde. Til forskel fra den italienske afgørelse, der var omhandlet i den sag, som gav anledning til denne dom, har den regionale domstols afgørelse af 14. juli 2004 således fået materiel retskraft som følge af udløbet af de lovbestemte frister, som har gjort det muligt at iværksætte appel i overensstemmelse med procedurebestemmelserne i den nationale lovgivning, længe før beslutning 2007/254 blev vedtaget. Desuden blev den pågældende dom afsagt, efter at Den Slovakiske Republik havde taget de relevante skridt med henblik på tilbagesøgning af det i nærværende sag omtvistede støttebeløb ad rettens vej.

29 Anlæggelsen af en sag mod Frucona med påstand om tilbagebetaling af støttebeløbet for en national ret var derfor den egnede fremgangsmåde og opfylder kravet om umiddelbar virkning og effektivitet.

30 Hvad angår Kommissionens påstand om, at Den Slovakiske Republik har tilsidesat ækvivalensprincippet, har sidstnævnte gjort gældende, at den, eftersom beslutning 2007/254 ikke er et fuldbyrdelsesgrundlag, ikke var forpligtet til at anerkende, at den har direkte virkning, da man ellers helt ville benægte medlemsstaternes procesautonomi i forbindelse med gennemførelsen af en beslutning vedtaget i henhold til artikel 88, stk. 2, EF.

31 Desuden blev ækvivalensprincippet udviklet på området vedrørende beskyttelse af borgeres rettigheder, og ikke på området vedrørende udelukkende medlemsstaternes forpligtelser over for Det Europæiske Fællesskab, der omfatter Kommissionens beslutninger i henhold til artikel 88, stk. 2, EF.

32 Kommissionen har i replikken bestridt den af Den Slovakiske Republik foreslåede ordlydsfortolkning af beslutning 2007/254. Ifølge Kommissionen indebærer denne beslutning en forpligtelse for medlemsstaten til konkret at opnå tilbagebetaling af den ulovlige statsstøtte og ikke blot til at påbegynde tilbagesøgningsprocessen inden for den i beslutningens artikel 3 fastsatte frist på to måneder, hvilket svarer til princippet om, at de procedurer i henhold til national ret, som iværksættes af en medlemsstat med henblik på at gennemføre beslutninger, skal give mulighed for deres omgående og effektive gennemførelse.

33 Den eneste undtagelse til forpligtelsen til at gennemføre en kommissionsbeslutning er, at der foreligger ekstraordinære omstændigheder, således at det er absolut umuligt for medlemsstaten at gennemføre beslutningen korrekt. Den Slovakiske Republik har imidlertid i det foreliggende tilfælde på intet tidspunkt påberåbt sig sådanne omstændigheder.

34 Kommissionen har under henvisning til dom af 27. juni 2000, Kommissionen mod Portugal (sag C-404/97, Sml. I, s. 4897, præmis 55), endvidere gjort gældende, at idet fællesskabsretten ikke har fastsat en procedure, som den pågældende medlemsstat

skal følge med henblik på at gennemføre en beslutning, som pålægger tilbagebetalingen af en ulovlig støtte i overensstemmelse med artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999, skal tilbagesøgningen principielt foretages i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i national ret, men disse skal imidlertid anvendes på en sådan måde, at de ikke gør den efter fællesskabsretten krævede tilbagesøgning praktisk umulig, og således at der fuldt ud tages hensyn til Fællesskabets interesser.

35 Kommissionen har i denne forbindelse anført, at selv om den ikke på nogen måde havde til hensigt at pålægge Den Slovakiske Republik den måde, hvorpå den pågældende statsstøtte skulle tilbagesøges, opfylder den valgte fremgangsmåde ikke kravet om en umiddelbar og effektiv tilbagesøgning af den ulovlige støtte, eftersom tilbagesøgningen endnu ikke havde fundet sted 29 måneder efter, at beslutning 2007/254 blev meddelt.

36 I modsætning til hvad Den Slovakiske Republik har gjort gældende, har Kommissionen endvidere ikke krævet, at skattekontoret ophæver en endelig retsafgørelse, men foreslået — som en af de mulige fremgangsmåder for gennemførelsen af beslutning 2007/254 — at den kompetente myndighed trækker beslutningen om at yde den ulovlige støtte tilbage, hvilket ville være i overensstemmelse med Domstolens praksis. Den henviste også til, at de kompetente nationale retter ifølge denne retspraksis er forpligtede til at undlade at anvende de nationale retsbestemmelser, som er i strid med fællesskabsretten.

37 Kommissionen har henvist til, at dette princip om fællesskabsrettens forrang indebærer, at sidstnævnte har forrang for enhver intern retsakt, hvad enten det drejer sig om en administrativ retsakt, en lovbestemmelse eller endog en endelig retsafgørelse, som det fremgår af Lucchini-dommen. Den omstændighed, at denne dom blev afsagt efter vedtagelsen af den retsafgørelse, som godkendte den statsstøtte, der blev ydet Frucona, er ikke afgørende, da dommen kun fortolker den gældende lovgivning, som den skal anvendes.

38 Endelig har Kommissionen bestridt Den Slovakiske Republiks påstand om, at ækvivalensprincippet ikke finder anvendelse i forbindelse med gennemførelsen af en

kommissionsbeslutning om statsstøtte, og har gjort gældende, at medlemsstatens procesautonomi er begrænset af det almindelige effektivitetsprincip. I modsat fald ville tilbagesøgningsforpligtelsen være meningsløs, og det ville være umuligt at sikre en ensartet anvendelse af fællesskabsretten.

39 Den Slovakiske Republik har anfægtet Kommissionens påstand om, at de kompetente slovakiske myndigheder ikke blot kunne begrænse sig til at træffe alle de foranstaltninger, der var nødvendige for at tilbagesøge støtten, men skulle tilbagesøge den effektivt. Medlemsstaten er af den opfattelse, at den fuldt ud har opfyldt forpligtelserne efter den slovakiske version af beslutning 2007/254, som er den eneste autentiske udgave.

40 I øvrigt har Den Slovakiske Republik fastholdt, at skattemyndighederne ikke kunne annullere en retsafgørelse, og har anført, at de gennemførte den eneste mulige måde for tilbagesøgning af den pågældende støtte.

Domstolens bemærkninger

41 Før undersøgelsen af det traktatbrud, der foreholdes Den Slovakiske Republik med hensyn til dens forpligtelse til at gennemføre beslutning 2007/254, skal der henvises til visse principper, som fremgår af Domstolens faste praksis på området.

42 Ophævelse af en ulovlig støtte ved tilbagesøgning er den logiske følge af, at støtten er fundet ulovlig, og det er ikke afgørende, hvilken form støtten har antaget (jf. bl.a. dom af 10.6.1993, sag C-183/91, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 3131, præmis 16, og dommen i sagen Kommissionen mod Portugal, præmis 38).

43 I tilfælde af en beslutning, hvori det konstateres, at en støtte er ulovlig, finder tilbagesøgning heraf, der påbydes af Kommissionen, sted i henhold til de betingelser, der er fastsat i artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999. Den eneste indsigelse, som kan gøres gældende af en medlemsstat i et af Kommissionen anlagt traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, er indsigelsen om, at det er absolut umuligt at gennemføre beslutningen om tilbagesøgning korrekt (jf. dom af 13.11.2008, sag C-214/07, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 8357, præmis 43 og 44 og den deri nævnte retspraksis).

44 I tilfælde af vanskeligheder ved gennemførelsen skal Kommissionen og medlemsstaten i henhold til den regel, der pålægger medlemsstaterne og EU's institutioner en gensidig pligt til loyalt samarbejde, jf. navnlig artikel 4, stk. 3, TEU, samarbejde efter bedste evne med henblik på at overvinde vanskelighederne, idet EUF-traktatens bestemmelser, og særligt bestemmelserne om statsstøtte, fuldt ud skal overholdes (jf. dommen af 13.11.2008 i sagen Kommissionen mod Frankrig, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

45 I denne sag skal det indledningsvis konstateres, at på tidspunktet for Kommissionens anlæggelse af denne sag, dvs. 29 måneder efter, at beslutning 2007/254 blev meddelt, var der ikke blevet tilbagesøgt noget beløb fra Frucona. Den Slovakiske Republik har ikke bestridt dette og har i øvrigt ikke gjort gældende, at det er absolut umuligt at gennemføre Kommissionens beslutning.

46 Vedrørende de omstændigheder, som Den Slovakiske Republik redegør for som begrundelse for den manglende gennemførelse af beslutning 2007/254 og derfor den manglende tilbagesøgning af den ulovlige støtte til Frucona, omfatter dens argumentation i det væsentlige to dele.

47 For det første har Den Slovakiske Republik i sine skriftlige indlæg påberåbt sig en ordlydsfortolkning af artikel 2, stk. 1 og 2, i beslutning 2007/254 og i denne henseende

støttet sig til anvendelsen i den slovakiske version heraf af ordet »tilbagesøgning« i stedet for ordet »inddrivelse«, hvilket ifølge medlemsstaten blot er udtryk for en forpligtelse til at tage forskellige skridt til at tilbagesøge den ulovlige støtte uden dog at være forpligtet til effektivt at tilbagesøge den.

48 Det bemærkes, at en sådan fortolkning af ordlyden af beslutning 2007/254 åbenbart tilsidesætter den egentlige rækkevidde heraf. I EU-retlig sammenhæng, og især under hensyntagen til 13. betragtning til og artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999, er det, som Kommissionen har gjort gældende, klart, at formålet med beslutning 2007/254 er en genskabelse af normale konkurrencevilkår, således at denne beslutning pålægger den medlemsstat, som beslutningen er rettet til, en forpligtelse til omgående og effektivt at opnå tilbagebetaling af den ulovlige statsstøtte. Følgelig kan Den Slovakiske Republiks ordlydsfortolkning af beslutningens ordlyd ikke tiltrædes.

49 For det andet bygger Den Slovakiske Republiks synspunkt på det argument, at den af skattekontoret anlagte sag først ved førsteinstansretten i Košice II og siden ved den regionale domstol i Košice med henblik på tilbagesøgning af statsstøtten til Frucona var uundgåelig, da akkordproceduren, som var godkendt ved en afgørelse fra den kompetente ret, og som havde fået retskraft, ikke kunne være blevet ophævet af skattekontoret, der er et administrativt organ.

50 Det skal herved for det første bemærkes, at tilbagesøgning af en ulovlig støtte i henhold til en beslutning fra Kommissionen i overensstemmelse med artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999 skal ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af beslutningen.

51 En medlemsstat, som i henhold til en sådan beslutning fra Kommissionen er forpligtet til at tilbagesøge ulovlig støtte, kan således frit vælge de midler, hvormed den vil opfylde denne forpligtelse, forudsat at de valgte foranstaltninger ikke er til skade for EU-rettens rækkevidde og effektivitet (jf. dom af 12.12.2002, sag C-209/00, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 11695, præmis 34, og af 20.5.2010, sag C-210/09, Scott og Kimberly Clark, Sml. I, s. 4613, præmis 21).

52 EU-retten pålægger altså en forpligtelse til at træffe alle fornødne foranstaltninger til sikring af gennemførelsen af Kommissionens beslutninger om påbud om at tilbagesøge ulovlig støtte, samtidig med at særegenhederne i de forskellige procedurer, som medlemsstaterne har vedtaget i denne henseende, tilgodeses. Det skal understreges, at det er i overensstemmelse med denne ret, at Kommissionen i denne sag har anført, at den ikke havde til hensigt at pålægge de kompetente myndigheder i Den Slovakiske Republik den præcise måde, hvorpå den ulovlige støtte til Frucona burde være blevet tilbagesøgt, idet den dog fandt, at den gennemførte fremgangsmåde i så henseende ikke opfylder kravet om en umiddelbar og effektiv tilbagesøgning af denne støtte.

53 Den omstændighed, at skattekontoret som følge af beslutning 2007/254 påtog sig at tilbagesøge den ulovlige støtte ad rettens vej, kan følgelig ikke kritiseres som sådan, idet en medlemsstat som nævnt ovenfor frit kan vælge de midler, hvormed den vil opfylde sin tilbagesøgningsforpligtelse.

54 I denne sag har de af de slovakiske myndigheder trufne foranstaltninger imidlertid ikke ført til tilbagesøgning af den ulovlige støtte, og de normale konkurrencevilkår er derfor ikke blevet genoprettet. Hovedhindringen for denne tilbagesøgning har været først førsteinstansretten i Košice II's og derpå den regionale domstol i Košices afvisning af at give skattekontoret medhold i sagen med påstand om tilbagebetaling,

henset til den omstændighed, at den kompetente rets afgørelse af 14. juli 2004, som godkender akkordproceduren, havde fået retskraft.

55 Denne sag rejser herved det spørgsmål, om den endelige karakter af en national retsafgørelse, som i forbindelse med en insolvensbehandling godkender en ordning med kreditorerne, der medfører en delvis eftergivelse af en offentlig gæld — en eftergivelse, som efterfølgende af Kommissionen anses for statsstøtte — kan hindre tilbagesøgningen af denne støtte.

56 I den forbindelse skal det for det første fremhæves, at den i nærværende sag omtvistede situation adskiller sig fra den sag, der lå til grund for Lucchini-dommen, som Kommissionen har fremført, i hvilken Domstolen har fastslået, at EU-retten er til hinder for anvendelse af en bestemmelse i national ret, der har til formål at fastslå princippet om retskraft, såfremt dens anvendelse er til hinder for tilbagesøgning af en statsstøtte, der er tildelt i strid med EU-retten, og hvis uforenelighed med fællesmarkedet er blevet fastslået ved en kommissionsbeslutning, der er blevet endelig (jf. præmis 63 i Lucchini-dommen).

57 I den foreliggende sag går retsafgørelsen med materiel retskraft, som Den Slovakiske Republik påberåber sig, således forud for den beslutning, hvorved Kommissionen har pålagt tilbagesøgning af den omtvistede støtte.

58 Følgelig, og som det er gjort gældende af Den Slovakiske Republik, er Lucchini-dommen ikke af direkte betydning i denne sag.

59 For det andet skal der henvises til den betydning, som princippet om retskraft har i Unionens retsorden og i de nationale retsordener. Såvel hensynet til at sikre en stabil retstilstand og stabile retlige relationer som retsplejehensyn gør det påkrævet, at

retsafgørelser, der er blevet endelige, efter at de hjemlede appelmuligheder er udnyttet, eller efter at appelfristerne er udløbet, ikke længere kan anfægtes (dom af 30.9.2003, sag C-224/01, Köbler, Sml. I, s. 10239, præmis 38, af 16.3.2006, sag C-234/04, Kapferer, Sml. I, s. 2585, præmis 20, og af 3.9.2009, sag C-2/08, Fallimento Olimpiclub, Sml. I, s. 7501, præmis 22).

60 Følgelig er en national ret ikke efter EU-retten forpligtet til i alle tilfælde at undlade at anvende nationale processuelle regler, hvorved en retsafgørelse tillægges retskraft, uanset at dette ville gøre det muligt at afhjælpe en tilsidesættelse af EU-retten ved den omhandlede afgørelse (jf. i denne retning Kapferer-dommen, præmis 21, og Fallimento Olimpiclub-dommen, præmis 23).

61 Som generaladvokaten har fremhævet i forslaget til afgørelse, fremgår det af såvel sagsakterne som Den Slovakiske Republiks bemærkninger under retsmødet, at denne medlemsstats myndigheder i henhold til national ret rådede over midler, hvis omhyggelige anvendelse kunne have gjort det muligt for denne medlemsstat at tilbagesøge den pågældende støtte.

62 Den Slovakiske Republik har dog ikke fremlagt præcise oplysninger med hensyn til de betingelser, hvorunder disse myndigheder anvendte de midler, de således rådede over.

63 Navnlig har denne medlemsstat som nævnt i denne doms præmis 14 ikke klart præciseret, hvad der blev følgen af skattekontorets anmodning om iværksættelse af ekstraordinær rekurs til prøvelse af den regionale domstol i Košices afgørelse af 21. april 2008.

64 Domstolen kan følgelig kun fastslå, at Den Slovakiske Republik stillet over for Kommissionens præcise kritik ikke har fremlagt tilstrækkelige oplysninger, som gør det muligt at antage, at den inden for den fastsatte frist tog ethvert skridt, der var den muligt, med henblik på at opnå tilbagebetaling af den pågældende støtte.

65 Under disse omstændigheder skal det fastslås, at Den Slovakiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 249, stk. 4, EF og artikel 2 i beslutning 2007/254, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet alle nødvendige foranstaltninger for hos støttemodtageren at tilbagesøge den ulovlige støtte, som er omfattet af denne beslutning.

Sagens omkostninger

66 I henhold til artikel 69, stk. 2, i Domstolens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Slovakiske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Slovakiske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

1) Den Slovakiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 249, stk. 4, EF og artikel 2 i Kommissionens beslutning 2007/254/EF af 7. juni 2006 om Den Slovakiske Republiks statsstøtte C 25/05 (ex NN 21/05) til Frucona Košice a.s., idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet

alle nødvendige foranstaltninger for hos støttemodtageren at tilbagesøge den ulovlige støtte, som er omfattet af denne beslutning.

2) Den Slovakiske Republik betaler sagens omkostninger.

Underskrifter